

Társadalomismeret

emelt szintű szóbeli vizsga témakörei

Társadalomismeret és jelenismeret

1. Az erkölcs, a jog, a hagyomány, a szokás – a fogalmak jelentése, jellemzői, viszonyuk egymáshoz, esetleges ellentételességük következményei illetve feloldása
2. Az országgyűlés jogalkotói szerepe. Jogszabályok fajtái, hierarchiája
3. A Magyar Alkotmány (Alaptörvény) szerepe és tartalma, módosításai, az Alkotmánybíróság feladata, működése
4. Fiatal- és gyermekkorúak speciális jogi és intézményes védelme
5. Az igazságszolgáltatás folyamata, résztvevői
6. A Magyarországon élő történelmi nemzetiségek és etnikai kisebbségek aránya a többséghez viszonyítva, földrajzi elhelyezkedése, jellemzői, szervezeteik tevékenysége
7. A nemzeti és etnikai kisebbségek jogvédelme, a pozitív diszkrimináció kérdésköre
8. A települési önkormányzatok feladatköre, szervezeti felépítése, költségvetése
9. Magyar Köztársaság (Magyarország) állama és közigazgatásának intézményrendszere
10. A várható életkor, és a születésszám változásának jellemzői és társadalmi következményei
11. A család fogalma és szerepe napjainkban, családtípusok jellemzői
12. A kisebbségek csoportosítása, szerepe, érdekvédelme, jogai
13. Az államtípusok jellemzői, viszonyuk a civil közösségekhez, kultúrához, oktatáshoz
14. A kisközösségek kultúrateremtő szerepe illetve közösségek zárt világának megítélése
15. Magyarországon a földrajzi, társadalmi rétegződés okai, következményei, mutatói
16. A szegénység mutatói, jellemzői, egyéni és társadalmi következményei
17. A helyi társadalom összetevői, az egyesületek, kamarák, szakszervezetek céljai, feladatai
18. A hátrányos helyzetű társadalmi rétegek jogvédelmének társadalmi szükségessége és a megvalósulás módja
19. A technológiai fejlődés XXI. századi jellemzői és következményei
20. A szabadság, az egyenlőség és a jólét jellemzőinek változása
21. A társadalmi igazságosság megvalósulása illetve sérülése a technológiai modernizáció időszakában
22. Az információrobbanás egyéni és társadalmi következményei
23. Az információs társadalom jellemző jegyei, a mutatók magyarországi érvényesülése
24. A kultúra és a globalizáció kapcsolata, előnyei és hátrányai
25. A fogyasztói társadalom hatása és érvényességi köre
26. A női munkavállalás lehetőségei, egyéni és társadalmi problémái, következményei
27. A fenntartható fejlődés mint gazdasági, társadalmi, politikai cél. Hazai és nemzetközi együttműködések.
28. A gazdasági növekedés és a környezetkárosítás összefüggései, a károkozás leküzdésének módjai

Gazdasági és pénzügyi ismeretek

1. A vállalkozások csoportosítása méret, tevékenységi kör, vállalkozási forma szerint
2. A tulajdonformák
3. Egy kisvállalkozás alapítása (ötlet, terv, piac, források)
4. Profit, árbevétel, költségek – a sikeres és a sikertelen vállalatok
5. A vállalkozások mikro- és makrokörnyezete
6. Vállalkozói tulajdonságok, a vállalkozók feladatai különböző méretű vállalkozásokban
7. Az állami és önkormányzati költségvetés
8. A költségvetési hiány okai, veszélyei, pozitív és negatív következményei.
9. A gazdaság főbb sarokpontjai – gazdasági növekedés, foglalkoztatottság, infláció, belső egyensúly (költségvetés), külső egyensúly (fizetési mérleg), adósságállomány
10. Adók, (személyi jövedelemadó, ÁFA, társasági adó, helyi adók) és gazdasági hatásaik
11. Konjunktúra és dekonjunktúra, a gazdasági ciklusok jellemzői
12. Az állam gazdasági lehetőségei
13. A piac megismerésének módszerei
14. A piac felosztása és a célpiac vizsgálata
15. Egyéni és kollektív érdekek, érdekképviselő, érdekvédelmi szervezetek
16. A munkaerőpiac jellemzői hazánkban és az EU-ban
17. A kereslet jellemzői
18. A fogyasztók vásárlási szokásai, döntéseiknek meghatározói, fogyasztóvédelem
19. A hazai befektetési és megtakarítási lehetőségek jellemzői, előnyei, kockázatai
20. A külkereskedelem fajtái, lehetőségei, veszélyei és korlátai
21. A valuta fogalma, főbb valutafajták és árfolyamuk
22. A Nemzeti Bank gazdasági feladatai és lehetőségei
23. A nemzetközi és a hazai bankrendszer változási tendenciái
24. A devizakölcsön problémája, megoldási lehetőségek.
25. Pénzkereslet, pénzkínálat; a pénzpiac egyensúlya.
26. Az európai gazdasági integráció története és jellemzői.
27. A magyar EU-tagság előnyei és hátrányai gazdasági szempontok alapján a munkavállalók, a diákok illetve a vállalkozók szempontjából.